

Т.О. Письменкова
(Національний гірничий університет)

ОБҐРУНТУВАННЯ ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОЇ ОЦІНКИ ОПАНУВАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Постановка проблеми. Процедура надання вищому навчальному закладу певного типу права провадити освітню діяльність, пов'язану із здобуттям вищої освіти та кваліфікації, проводиться у відповідності з вимогами стандартів вищої освіти, а також до державних вимог щодо кадрового, науково-методичного та матеріально-технічного забезпечення.

Навчальний заклад, який заявив про акредитацію спеціальності, подає до МОНмолодьспорту акредитаційну справу. Одним із нормативів підготовки фахівців з вищою освітою є наявність критеріїв оцінювання результатів навчання студентів.

Оцінювання результатів навчання – один з головних компонентів стандартизації освіти.

В Національному гірничому університеті оцінювання результатів навчання відбувається через контрольні заходи, до яких належить поточний, модульний, семестровий, підсумковий контролю, ліквідація академічної заборгованості, визначення рейтингу[1].

Основним параметром досягнення результатів навчання є рівень засвоєння інформації, по якому і ведеться оцінка її досягнення. Структура навчальної діяльності, як і будь-якої іншої, представлена у вигляді чотирьох послідовних рівнів засвоєння, що відображають міру готовності до виконання діяльності і способи використання засвоєної інформації [2].

Цілі публікації полягають у визначенні критеріїв оцінювання результатів навчання.

Основна частина. Запропоноване оцінювання проводити через встановлення рівня досягнення результатів навчання (набуття компетенцій).

Дисципліни формуються з компетенцій, що необхідні при виконанні трудових функцій, зазначених в професійних стандартах [3]. Кожна компетенція (група компетенцій), через визначення необхідних знань, трансформується в навчальний елемент (модуль). Кожен навчальний модуль має відповідний рівень складності. Рівень складності модуля (від I до IV) визначається через адаптацію рівня компетенцій (за національною рамкою кваліфікацій) до освітнього стандарту.

I-й рівень – ідентифікація інформації про поняття, явища, алгоритми діяльності; виконання простих завдань у типових ситуаціях у чітко визначеній структурованій сфері діяльності.

II-й рівень – вирішення професійних задач шляхом самостійного вибору та використання типових методів діяльності в стандартних умовах.

III-й рівень – вирішення професійних задач шляхом самостійного перетворення та використання типових методів діяльності в нестандартних умовах. Здатність до виконання виробничих або навчальних завдань

середньої складності за визначеними алгоритмами, за встановленими нормами часу і якості. Виконання типових завдань у різних ситуаціях шляхом вибору і застосування основних методів, інструментів, матеріалів та інформації. Оцінювання результатів виконання завдань відповідно до критеріїв які, в основному, заздалегідь обумовлені.

IV-й рівень – вирішення задач шляхом розробки та використання нових методів діяльності для отримання результатів при недетермінованих умовах. Виконання спеціалізованих завдань, які передбачають створення робочих алгоритмів й прийняття рішень, у ситуаціях, що змінюються, в тому числі в нестандартних ситуаціях. Планування власної роботи та, в обмеженому контексті, організація, контроль, оцінювання та корегування роботи інших.

Для кожної дисципліни розробляються окремі критерії оцінювання, в залежності від того, із кількох модулів складається дисципліна та який рівень складності має кожен модуль. Критерії оцінювання відображаються в програмі навчальної дисципліни.

Дисципліна поділяється на кількість кроків, які необхідно подолати при вивченні навчального матеріалу. Кількість кроків – сума рівнів навчальних модулів, що зазначені в дисципліні.

Для кожного модуля визначається коефіцієнт пріоритетності в конкретній дисципліні.

Визначається коефіцієнт затрат часу, що використовується для одного кроку дисципліни (вважаємо загальну кількість кроків в дисципліні за 100% і знаходимо відсоток затрат що приходиться на один крок).

Рівень модуля перемножується із коефіцієнтом затрат часу і визначається коефіцієнт пріоритетності.

Коефіцієнт пріоритетності перемножується з оцінкою, отриманою за відповідний модуль, отримуємо оцінку за модуль.

Оцінки за всіма модулями дисципліни складаються і отримуємо диференційовану оцінку за дисципліну.

Приклад

ДИСЦИПЛІНА 1:

1. Модуль – II рівня складності
2. Модуль – II рівня складності
3. Модуль – III рівня складності
4. Модуль – III рівня складності

Коефіцієнт затрат часу

II+ II+ III+ III=10 кроків

100%/10 кроків=10

0,1 – коефіцієнт затрат часу для одного кроку

Коефіцієнт пріоритетності

1. Модуль - II*0,1=0,2
2. Модуль - II*0,1=0,2
3. Модуль - III*0,1=0,3

4. Модуль - $III * 0,1 = 0,3$

Оцінки за засвоєння навчального матеріалу по кожному модулю:

2. Модуль - 5

3. Модуль - 4

4. Модуль - 3

Оцінки за засвоєння навчального матеріалу по кожному модулю з урахуванням коефіцієнту пріоритетності:

1. Модуль – $4 * 0,2 = 0,8$

2. Модуль – $5 * 0,2 = 1$

3. Модуль – $4 * 0,3 = 1,2$

4. Модуль – $3 * 0,3 = 0,9$

Диференційована оцінка за дисципліну

$0,8 + 1 + 1,2 + 0,9 = 3,9$

Використовуючи таблицю відповідності, отримуємо оцінку за шкалою ECTS

Середньозважений бал за національною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
5 (відмінно)	A	<i>відмінно</i>
4,5...4,99 (дуже добре)	B	<i>(зараховано)*</i>
4...4,49 (добре)	C	<i>добре</i>
3,5...3,99 (задовільно)	D	<i>(зараховано)*</i>
3...3,49 (достатньо)	E	<i>задовільно</i>
2,5...2,99 (незадовільно)	FX	<i>(зараховано)*</i>
2...2,49 (неприйнятно)	F	<i>незадовільно</i>
		<i>(незараховано)*</i>

Висновки. Створення повноцінної системи оцінювання досягнення навчальних результатів, достовірних критеріїв оцінювання дозволить ґрунтовно відслідковувати динаміку набуття студентом компетенцій та майстерно керувати цим процесом за допомогою своєчасних і ефективних корекційних заходів. Дозволить своєчасно виявляти необхідність корегування методів та засобів навчання.

Бібліографічні посилання:

1. Положення про кредитно-модульну організацію навчального процесу в національному гірничому університеті

2. Беспалько В.П., Татур Ю.Г. Системно-методическое обеспечение учебно-воспитательного процесса подготовки специалистов: Уч.-метод. пособие. - М.: Высш.шк., 1989.-144 с.

3. Панченко В.В., Письменкова Т.О., Салов В.О., - «Формування програми навчальної дисципліни як складової стандартів вищої освіти», - Проблеми розробки галузевих стандартів вищої освіти нового покоління: зб. тез доп. наук.-метод. конф., 12-13 трав. 2011р., м. Дніпропетровськ. – Д.: Національний гірничий університет, 2011. – 198с.